«مبحث "للإعراب و التحليل الصرفي" ویژه ی دانش آموزان پایه ی دوم»

الف- للإعراب :

علاوه برتمام مواردی که دربخش للإعراب سال اول گفته شد ، باید نوع اعراب (ظاهری و اصلی ، ظاهری و فرعی ، محلی ، تقدیری) درتمام نقش ها ذکر شود ؛ مضاف براین که صفت(باذکرنوع آن) و مضاف إلیه را نیزممکن است درهردونوع جمله ببینیم . نکته ی دیگر این که درصورتی که فعل جمله مجهول باشد ، نائب فاعل آن را (باذکرنوع) مشخص می نماییم . نواسخ(افعال ناقصه ، حروف مشبهة بالفعل و لای نفی جنس) نیز ازجمله نکات جدید در پایه ی دوم است .

قالت لي أمّي : يَرفعُ اللهُ درجاتِ المُؤمنينَ المُخلِصينَ و إنـّهُ كانَ بعِبادِهِ بَصيراً .

قالت : فعل و فاعل آن أمّ

لي : جارّ و محلاً مجرور

أمّ : فاعل و تقديراً مرفوع (اسم ظاهر)

ي : مضاف إليه و محلاً مجرور

يَرفعُ : فعل مضارع و مرفوع به اعراب ظاهری و اصلی و فاعل آن الله

اللهُ : فاعل و مرفوع به اعراب ظاهری و اصلی (اسم ظاهر)

درجاتِ : مفعول و منصوب باكسره به اعراب ظاهری و فرعی

المُؤمنينَ : مضاف إليه و مجرور باياء به اعراب ظاهری و فرعی

المُخلِصينَ : صفت مفرد المؤمنين و مجرور باياء به اعراب ظاهری و فرعی

إنّ : ازحروف مشبهة بالفعل

هُ : اسم إنّ و محلاً منصوب

كانَ : از افعال ناقصه و اسم آن ضمير مستتر هُوَ ؛ و جمله ی اسميه خبر إنّ و محلاً مرفوع

بعِبادِ: جارّ و مجرور به اعراب ظاهری و اصلی

هِ : مضاف إليه و محلاً مجرور

بَصيراً : خبر مفردِ كان و منصوب به اعراب ظاهری و اصلی

ب- للتحليل الصرفي :

در اسم : اسم ، عدد ، جنس ، جامد یا مشتق ، معرفه یانکره ، مُعرَب یا مَبنی ، مقصور یا منقوص یا ممدود یا صحیح الآخر، منصرف یا غیرمنصرف

مؤمنین (درالمُؤمنینَ) : اسم ، جمع سالم مذکر ، مذکر حقیقی ، مشتق(اسم فاعل از باب افعال) ، معرّف بال، معرب، صحیح الآخر ، منصرف

صحراء (در: رَکضْتُ نحوَ صحراءَ .) : اسم ، مفرد ، مؤنث مجازی ، جامد ، نکره ، معرب ، ممدود، غیرمنصرف

درفعل : فعل ، زمان ، صیغه ، مجرد یا مزید ، معلوم یا مجهول ، لازم یا متعدی ، معرب یا مبنی

تُحسِنینَ : فعل ، مضارع ، مفردمؤنث مخاطب ، ثلاثی مزید(باب إفعال) ، معلوم ، متعدی ، معرب

کانَت : فعل ، از افعال ناقصه ، ماضی ، مفردمؤنث غائب ، ثلاثی مجرد ، معلوم ، لازم ، مبنی بر فتح

** تمام افعال ناقصه معلوم و لازمند .

درحرف : حرف ، عامل یا غیرعامل ، مبنی بر ...

في : حرف ، عامل جر ، مبنی بر سکون

لن : حرف ، عامل نصب ، مبنی برسکون

إنْ : حرف شرط ، عامل جزم ، مبنی بر سکون

إنَّ : حرف ، از حروف مشبهة بالفعل ، عامل ، مبنی بر فتح